

שאלות תרגול - עדות מפי השמועה

1. אבי הועמד לדין באשמת תקיפתו של אהרון. אהרון נעדר מן הארץ מאז קרות האירוע. התובע מבקש להעיד את יוסי, חברו של אהרון, אשר שמע את אהרון מספר על נסיבות תקיפתו, בסמוך לאחר האירוע.

מהו הדין?

 - א. מדובר בעדות מפי השמועה, אשר אינה קבילה בבית משפט, בכל מקרה.
 - ב. הכלל האוסר על עדות מפי השמועה אינו חל במשפטים פליליים בעבירות אלימות, ולכן ניתן להעיד את יוסי.
 - ג. בנסיבות העניין, ניתן להעיד את יוסי, אך ורק אם מסר גרסה מוקדמת מטעמו במשטרה.
 - ד. בנסיבות העניין, ניתן להעיד את יוסי, כחריג לכלל האוסר עדות מפי השמועה.

2. עופר היה עד לביצוע שוד מזוין על-ידי דוד. עופר נחקר במשטרה ומסר גרסתו במלואה. משפחתו של דוד העבירה לעופר מסר כי "מוטב לו שיימנע מלהעיד". בהגיעו לדוכן העדים, השיב עופר לכל השאלות שנשאל במילים: "שיהיה לך יום טוב". התביעה מבקשת לעשות שימוש באמרתו הכתובה של עופר במשטרה כדי להביא להרשעתו של דוד.

מה הדין?

 - א. התביעה תוכל לעשות שימוש באמרתו הכתובה של עופר כראייה אם מתן האמרה יוכח במשפט. בית המשפט רשאי יהיה להרשיע את דוד על סמך אמרתו של עופר, לאחר שירשום את טעמיו להעדפת אמרת החוץ על פני העדות בבית המשפט, אם ימצא לאמרה זו תוספת ראייתית מסוג סיוע.
 - ב. התביעה לא תהיה רשאית לעשות שימוש באמרתו של עופר מאחר שכותב ההודעה לא נכח באירועים בעצמו ומדובר בעדות מפי השמועה.
 - ג. התביעה תוכל לעשות שימוש באמרתו הכתובה של עופר כראייה אם מתן האמרה יוכח במשפט. בית המשפט רשאי יהיה להרשיע את דוד על סמך אמרתו של עופר, לאחר שירשום את טעמיו להעדפת אמרת החוץ על פני העדות בבית המשפט, אם ימצא לאמרה זו תוספת ראייתית של דבר לחיזוק.
 - ד. התביעה לא תוכל לעשות שימוש באמרתו הכתובה של עופר כראייה, שכן משסירב לענות על השאלות שנשאל באופן ענייני הוא אינו בגדר "עד" במשפט.

3. דן הועמד לדין בעבירה של שוד. בידי התביעה מצויה הקלטה של יוחנן, שאינה האזנת סתר, בה הוא מספר לחברו כי ראה את דן מבצע את השוד. יוחנן זומן להעיד על ידי התביעה ועלה על דוכן העדים, אולם שתק שבכפוף לתנאי הקבילות הקבועים בדין.

איזה מהמשפטים הבאים מבטא נכונה את הדין?

 - א. להגיש את ההקלטה של יוחנן כראייה, רק אם בית המשפט שוכנע שמנסיבות העניין עולה, שיוחנן שתק מחמת אמצעי פסול שנקט כלפיו.
 - ב. לא ניתן להגיש את ההקלטה של יוחנן כראייה, מאחר שהיא אינה נחשבת לאמרה בכתב.
 - ג. ניתן להגיש את ההקלטה של יוחנן כראייה.
 - ד. לא ניתן להגיש את ההקלטה של יוחנן כראייה, מאחר שהדברים לא נאמרו בפני אדם הנמנה על רשויות החקירה או התביעה.

4. נגד דוד הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע שורת עבירות מין נגד אשתו. במהלך עדותה בבית-המשפט טענה האישה כי בדתה את האישומים נגדו, וכי האמור בהודעתה במשטרה נבע מרצונה לנקום בבעלה עקב רומן שניהל עם אישה אחרת. אף על פי כן העדיף בית המשפט את ההודעה שמסרה האישה במשטרה וזאת מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות, והרשיע את דוד בעבירות המיוחסות לו על בסיס ההודעה זו בלבד.

האם היה רשאי בית-המשפט להרשיע את דוד רק על-סמך ההודעה במשטרה?

 - א. כן. מאחר שההודעה במשטרה קבילה ומספיקה להרשעה.
 - ב. כן. מאחר שמדובר בעבירת מין במשפחה.
 - ג. לא. ההודעה במשטרה אינה קבילה בנסיבות העניין.
 - ד. לא. ההודעה קבילה אולם טעונה דבר מה לחיזוקה.

5. יואב, בן 17, מסר פתק לשמעון חברו בו כתב בנוכחות שמעון: "שדדתי את דינה". בחקירתו במשטרה הכחיש יואב מעורבות בשוד.

האם ניתן להעיד את שמעון ולהסתמך רק על עדותו של שמעון כדי להרשיע את יואב?

- א. לא. אין מדובר בהודיה חוץ של נאשם.
- ב. לא מאחר שמדובר בקטין.
- ג. כן, אך יש צורך ב"חיזוק".
- ד. כן, אך יש צורך ב"דבר מה נוסף".

6. אהוד, עד התביעה המרכזי במשפטו של אריאל, מרצה עונש מאסר בשל עבירה אחרת שביצע. בבוקרו של היום היה על אהוד להתייצב למתן עדותו כנגד אריאל בבית המשפט, נמצא אהוד מת בתאו בבית הכלא. הבדיקה הפתולוגית הצביעה על כך שבגופו של אהוד נמצא ציאניד.

האם תוכל התביעה להגיש לבית המשפט את הודעותיו של אהוד אשר נמסרו במשטרה?

- א. כן.
- ב. כן, אם יוכח כי ההרעלה היא "האמצעי הפסול" שמנע מאהוד לתת את העדות.
- ג. לא. לא ניתן להגיש אמרת חוץ של נפטר במשפט פלילי.
- ד. לא. לא ניתן להגיש אמרת חוץ של מי שאיננו עד במשפט.

7. יהודה ירה ברפי בחזהו וברח מן המקום. כעבור כמה דקות ספורות הגיע אמבולנס למקום. החובש שמע את רפי ואמר: "אני יודע שאני עומד למות, יהודה הוא שירה בי". כעבור מספר ימים נפטר רפי. יהודה נתפס והועמד לדין באשמת רצח. התביעה מעוניינת להעיד את החובש אשר שמע את דבריו של רפי לאחר הירי. הסנגוריה מתנגדת.

האם העדות קבילה?

- א. לא ניתן להעיד את החובש על הדברים ששמע מרפי, שכן זוהי עדות מפי השמועה.
- ב. ניתן להעיד את החובש על עצם שמיעת הדברים מרפי אך לא על אמיתות תוכנם.
- ג. ניתן להעיד את החובש במקרה זה, ועדותו תתקבל כחריג לכלל האוסר עדות מפי השמועה.
- ד. לא ניתן להעיד את החובש, שכן דבריו של רפי לא הועלו על הכתב ולא נחתמו על ידו.

8. נגד משה הוגש כתב אישום בעבירה של קבלת דבר במרמה. במסגרת ניהול פרשת התביעה מעוניינת המאשימה להגיש את הודיית משה שנקלטה בהאזנת סתר כדין לשיחה בין משה ואשתו, וזאת באמצעות העד שהקליט את השיחה.

מה הדין?

- א. השיחה בין משה ואשתו אינה קבילה מטעמי חיסיון.
- ב. השיחה בין משה ואשתו אינה קבילה משום שבמשפט פלילי אין בן זוג כשיר להעיד לחובת בן זוגו.
- ג. השיחה בין משה ואשתו קבילה בכפוף להוכחת תקינות הליך ההקלטה ועמידה בתנאי קבילותה של עדות על הודיית נאשם.
- ד. השיחה בין משה ואשתו קבילה בכפוף לבחירת משה להעיד בפרשת ההגנה.

9. דוד היה עד לאירוע שבו התפרץ איתן לבית עסק. בסמוך לאחר האירוע אמר דוד לשלמה כי זיהה את איתן כמי שביצע את המעשה, אולם בחקירתו במשטרה טען דוד כי כלל לא נכח בזירת האירוע, והדברים שמסר לשלמה אינם נכונים. איתן הועמד לדין. דוד הוא עד במשפט.
מה הדין?

- א. עדותו של שלמה לגבי אמרתו של דוד באשר לזהות המבצע תהא קבילה כראיה לאמיתות תוכנה.
- ב. עדותו של שלמה לגבי אמרתו של דוד לא תהיה קבילה כראיה לאמיתות תוכנה אם דוד יעמוד בעדותו במשפט על כך שלא נכח בזירת האירוע.
- ג. עדותו של שלמה לגבי אמרתו של דוד לא תהיה קבילה כראיה לאמיתות תוכנה מאחר שלא מדובר במעשה אלימות.
- ד. עדותו של שלמה לגבי אמרתו של דוד באשר לזהות המבצע תהא קבילה כראיה לאמיתות תוכנה, אולם אי אפשר להרשיע את איתן על סמך עדות זו אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

10. לאחר ששלגייה נגסה בתפוח המורעל שנתנה לה אמה החורגת, היא גססה, אך לא ידעה ולא האמינה שהיא גוססת עד שנפטרה. בזמן שגססה שוחחה עם שבעה משותפים לדירה, לקראת סוף השיחה סיפרה שקיבלה את התפוח מאימה החורגת, ולאחר מכן נפטרה בפתאומיות. נגד האם החורגת הוגש כתב אישום בעבירת הרצח בכוונה תחילה.
מה הדין?

- א. עדותם של השותפים לדירה קבילה כראיה לאמיתות התוכן.
- ב. עדותם של השותפים לדירה אינה קבילה כראיה לאמיתות התוכן, מכיוון ששלגייה כלל לא ידעה ולא האמינה שהיא גוססת.
- ג. עדותם של השותפים לדירה אינה קבילה כראיה לאמיתות התוכן, מכיוון ששלגייה לא סיפרה על כך בהזדמנות הראשונה.
- ד. עדותם של השותפים לדירה אינה קבילה כראיה לאמיתות התוכן, מכיוון שהמקור לעדות היא בתה של הנאשמת, שממילא לא הייתה כשרה להעיד נגד הנאשמת לו הייתה עדיין בחיים.